

BUILD UP Skills Slovenija

PREDSTAVLJAMO SLOVENSKI NAČRT ZA PRAVOČASNO USPOSABLJENOST IZVAJALCEV SKORAJ NIČ ENERGIJSKIH STAVB DO LETA 2020

Gradnja skoraj nič energijskih stavb, energijsko učinkovita prenova obstoječih stavb ter uporaba obnovljivih virov energije v stavbah predstavljajo prioriteto podnebno – energijske politike Evropske unije (EU) ter hkrati priložnosti za oživitev gradbenega sektorja v Sloveniji.

A slovenski gradbeni sektor se bo moral zato čim prej in na vseh ravneh, še posebej pa na strani izvajalcev gradbenih in obrtniških del, najkasneje do leta 2020 ustrezno (do)usposobiti, da bo lahko kakovostno izvajal začrtane programe nizkoenergijske gradnje in prenove in ob tem izkoristil sredstva, ki jih pri nas in v EU namenjamo za spodbudo tovrstnih naložb, ter da bo konkurenčen doma in v tujini. Do leta 2020 bo tako po oceni pripravljavcev načrta potrebno v različne oblike usposabljanja za gradnjo skoraj nič energijskih stavb vključiti med 5000 in 6000 delavcev.

Slovenski načrt za pravočasno usposobljenost izvajalcev skoraj nič energijskih hiš predvideva novosti tako na področju formalnega izobraževanja kot tudi neformalnega izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja. Slednje v obliki pridobivanja znanj v treh moduli, certificiranja in akreditiranja s ciljem večjem transparentnosti in zagotavljanja pridobitve potrebnih znanj delavcev.

Priložnosti na podlagi ciljev »20-20-20« do leta 2020

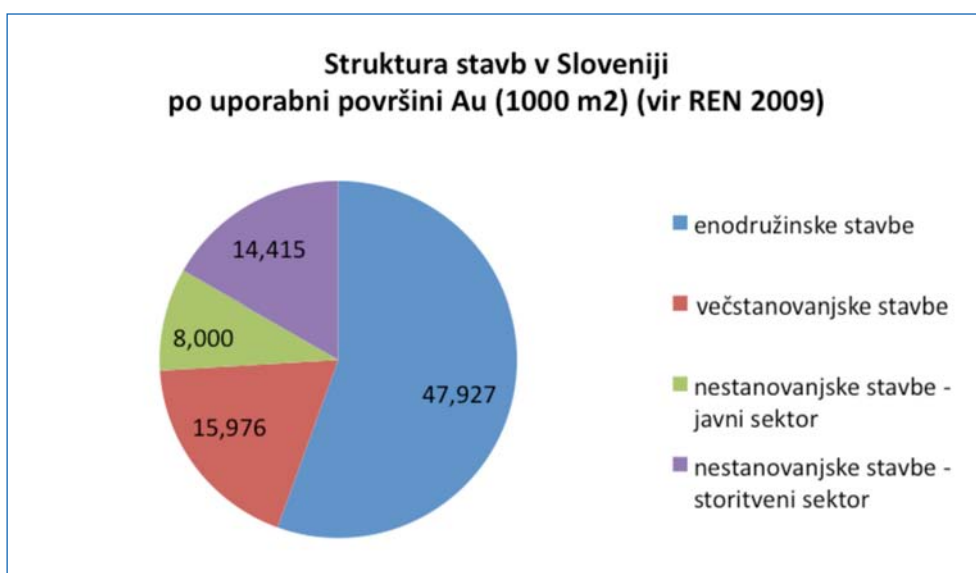
Po letu 2020 bo dovoljeno graditi le skoraj nič energijske stavbe, že do leta 2018 morajo temu pogoju zadostiti vse javne stavbe. V praksi to pomeni, da bodo morale stavbe za svoje delovanje porabiti čim manj energije, za pokrivanje potreb pa uporabljati čim bolj energijsko učinkovite tehnologije in kar največ obnovljivih virov.

Konkretne naloge in minimalen obseg aktivnosti, ki izhajajo iz obveznosti podnebno energetskega paketa EU, so zapisane v Nacionalnem akcijskem načrtu za energetske učinkovitost (AN URE) in v Nacionalnem akcijskem načrtu za obnovljive vire energije (AN OVE).

Energijsko obnovo obstoječih stavb razumemo tudi kot možnost za izhod gradbeništva iz krize, skoraj nič energijske novogradnje pa kot zgled in gonilo tehnološkega napredka.

Potenciali za nizkoenergijsko gradnjo in prenavo stavb

Dobrih 29% družinskih hiš sodi v obdobje pred 1980 in v energijskem smislu še niso bile prenovljene, nadaljnjih 26% obstoječih družinskih hiš je bilo že delno energijsko posodobljenih, pa kljub temu potrebujejo nadaljnje posege. Podobno velja za večstanovanjske stavbe, kjer je 34% večstanovanjskega stavbnega fonda še brez kakršnekoli prenove, 28% pa je delno prenovljenega s posamičnim ukrepom energijske prenove. Ali povedano drugače: skoraj 20.000.000 m² stanovanjskih površin bo potrebnih celovite energijske prenove, medtem ko bo potrebno delno prenoviti nekaj manj kot 18.000.000 m².

Struktura stavbnega fonda v Sloveniji po površini (v 1000 m²), podatkih Registra nepremičnin RS, 2009.

Ovira

Analize v EU kažejo, da so na trgu potrebne tehnologije več ali manj dostopne že sedaj, specializirani načrtovalci vedno bolj obvladujejo načrtovanje skoraj nič energijskih stavb, šibko stran pa predstavlja kakovostna izvedba tovrstni objektov. Zato je v zadnjem času velik poudarek na usposabljanju izvajalskega kadra, ki na gradbišču izvaja gradbena in še posebej zaključna gradbena dela (fasade, montažo stavbnega pohištva, suhomontažna dela, talne in stenske obloge, slikopleskarska dela, vgradnjo strojnih inštalacij, elektroinštalacij in druga dela povezana z energijsko učinkovitostjo).

Slovenski gradbeni sektor se bo moral najkasneje do leta 2020 usposobiti za gradnjo skoraj nič energijskih stavb

Na področju usposobljenosti izvajalcev se v Sloveniji srečujemo s podobnimi težavami in ovirami kot v drugih evropskih državah. Izvajalci gradbenih, inštalacijskih in obrtniških del se spopadajo z neugodnimi ekonomskimi razmerami, ki v tradicionalno razdrobljenem sektorju, obremenjenem z veliko fluktuacijo delovne sile in pretežnim zaposlovanjem za določen čas, ne dopuščajo večjih stroškov za posodabljanje znanja in izboljšanje usposobljenosti za vgradnjo tehnologij učinkovite rabe energije (URE) in uporabe obnovljivih virov energije (OVE) v sodobnih stavbah.

Odgovor EU na oviro so nacionalni načrti usposabljanj izvajalcev

Zavedajoč se tega problema, EU v 30 državah članicah v okviru iniciative Intelligent Energy Europe: BUILD UP Skills izvaja pripravo načrtov za boljšo usposobljenost izvajalcev skoraj nič energijske gradnje.

Evropa podpira pripravo načrta za boljšo usposobljenost izvajalcev skoraj nič energijske gradnje
(<http://www.buildupskills.eu>)

Izvajalci projekta v Sloveniji

V Sloveniji konzorcij projekta IEE BUILD UP Skills Slovenija sestavljamo: Gradbeni inštitut ZRMK kot koordinator, Slovenski gradbeni grozd-GIZ, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Inženirska zbornica Slovenije, Center za poklicno izobraževanje in Šolski center Novo mesto ter preko 30 podpornih institucij (ministrstva, izobraževalne institucije, stroka, energetske svetovalci, energetske in razvojne agencije, gradbena industrija, dobavitelji opreme, socialni partnerji, stanovska združenja in zbornice, finančne institucije, nepremičninski oz. stanovanjski skladi ipd.). (www.buildupskills.si)

V nadaljevanju predstavljamo slovenski načrt

Na podlagi analize stanja smo ocenili potrebe in izdelali načrt za pravočasno usposobljenost izvajalcev skoraj nič energijskih stavb do leta 2020, ki ga na kratko predstavljamo v nadaljevanju, bolj podrobno pa ga bomo predstavili na posvetu na sejmju Dom v Ljubljani, 13. marca 2013 v dvorani Urška, ob 10:00 uri, kamor vas vljudno vabimo.

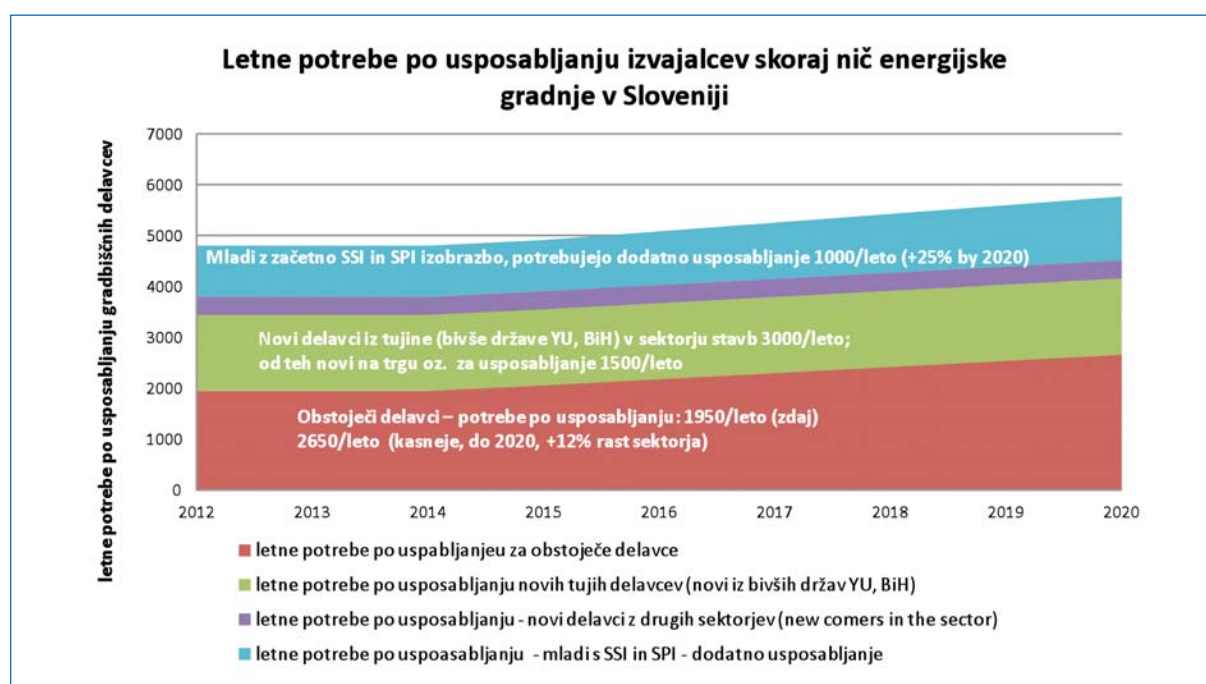
Struktura trga delovne sile na področju skoraj nič energijske gradnje in prenove stavb

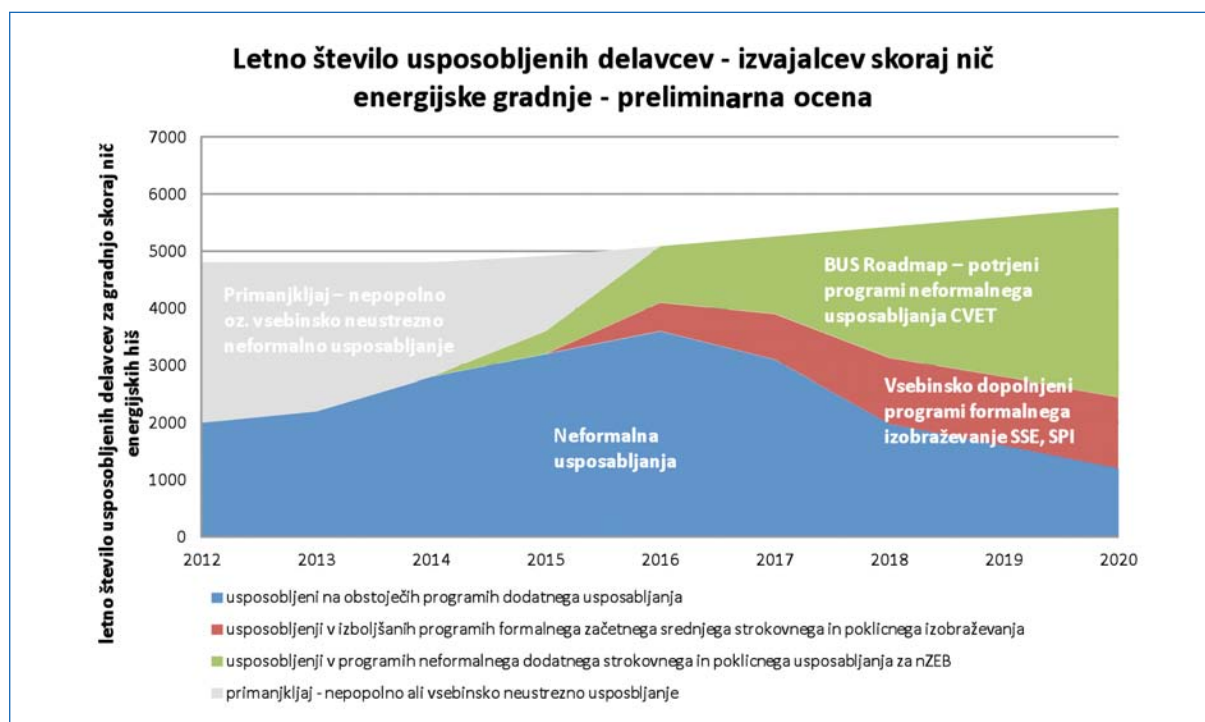
Struktura trga delovne sile na področju skoraj nič energijske gradnje in prenove stavb

Potrebe po usposabljanju delavcev do 2020

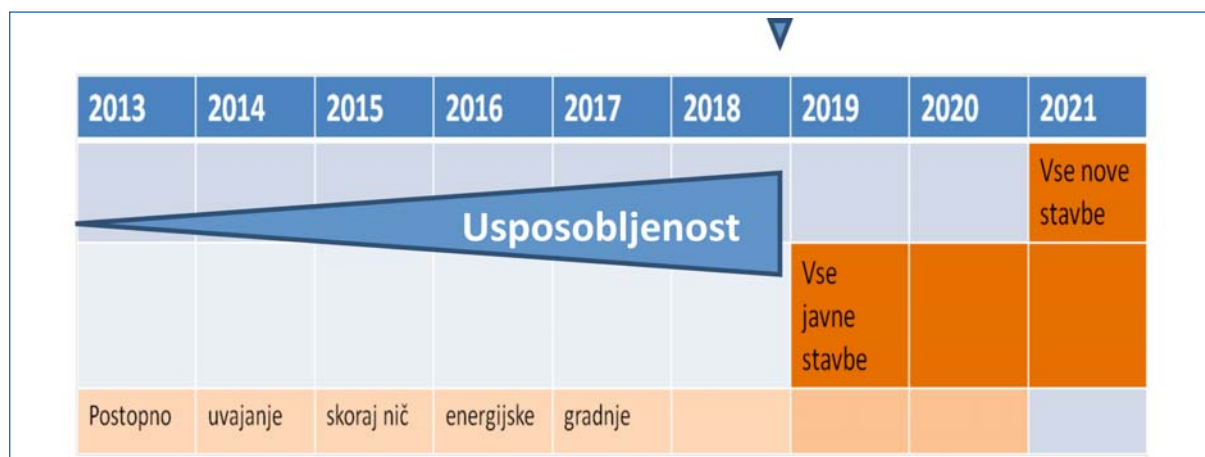
Glede na strukturo pravnih subjektov na področju gradbeništva in njihovo dejavnost ter število zaposlenih v posamezni dejavnosti ocenjujemo, da bo treba do leta 2020 vključiti v različne oblike usposabljanja za skoraj nič energijsko gradnjo med 5000 in 6000 delavcev. Podobno oceno potreb dobimo tudi na podlagi predvidenih ukrepov v akcijskem načrtu AN URE 2, 2011–2016 in na podlagi analize strukture trga delovne sile.

Časovni načrt usposabljanja delavcev

Dinamika usposabljanja delavcev

Intenzivnejše usposabljanje delavcev v skladu s časovnim načrtom BUILD UP Skills pričakujemo v obdobju 2014-2020. Vmesni mejnik predstavlja leto 2018, ko bo skoraj nič energijska gradnja najprej obvezna za vse javne stavbe.

Načini usposabljanja delavcev

Načrt za boljšo usposobljenost izvajalcev skoraj nič energijske gradnje do leta 2020 predvideva dva načina usposabljanja delavcev:

- formalno izobraževanje in
- neformalno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje.

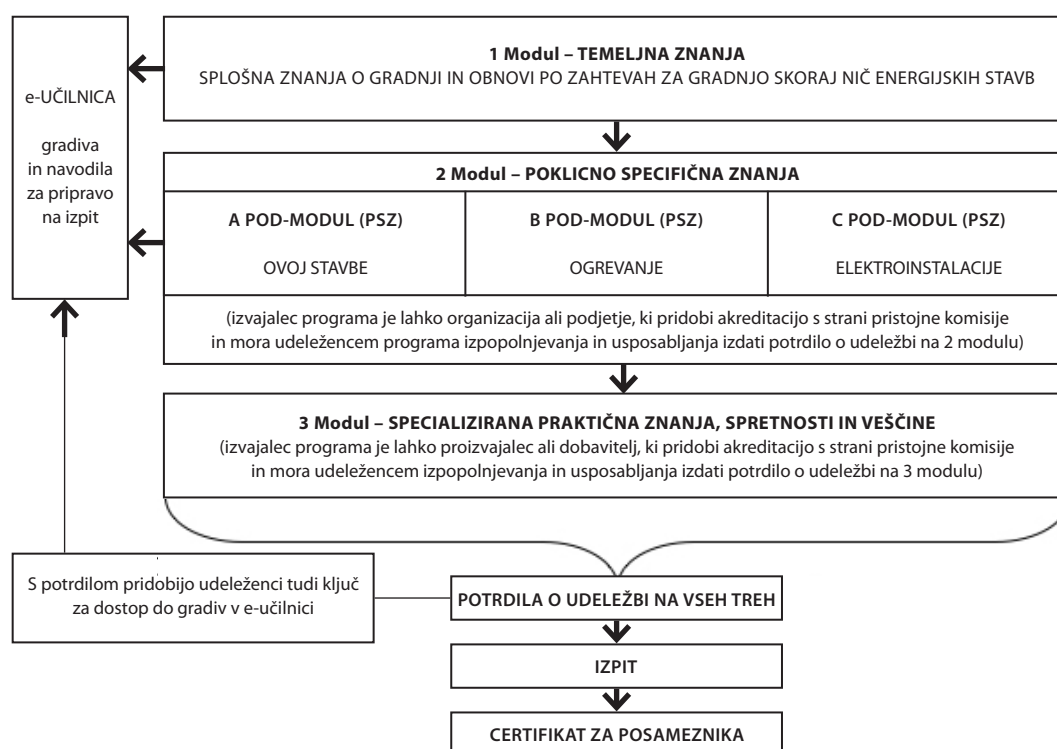
Formalno izobraževanje

Po načrtu naj bi se formalno izobraževanje in usposabljanje odvijalo na naslednjih pet načinov:

- prenova izobraževalnih programov/poklicnih standardov,
- nastajanje novih izobraževalnih programov,
- vključitev vsebin v odprti del izobraževalnih programov,
- prenova mojstrskih in delovodskih izpitov in
- »train the trainers« oziroma usposabljanje učiteljev v procesu praktičnega izobraževanja.

Neformalno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje

Na podlagi analize stanja na trgu in ugotovljenih prednosti rednega poklicnega in strokovnega ter dobre prakse neformalnega izobraževanja in usposabljanja smo razvili model, ki po našem mnenju zagotavlja preglednost nad izvajalci, vsebinami in metodami dela ter pridobljenim znanjem udeležencev. Model temelji na treh nivojih, ki se izvajajo kot vsebinski moduli in pod-moduli, in vključuje vse dosedanje skupine izvajalcev neformalnega izobraževanja na tem področju.

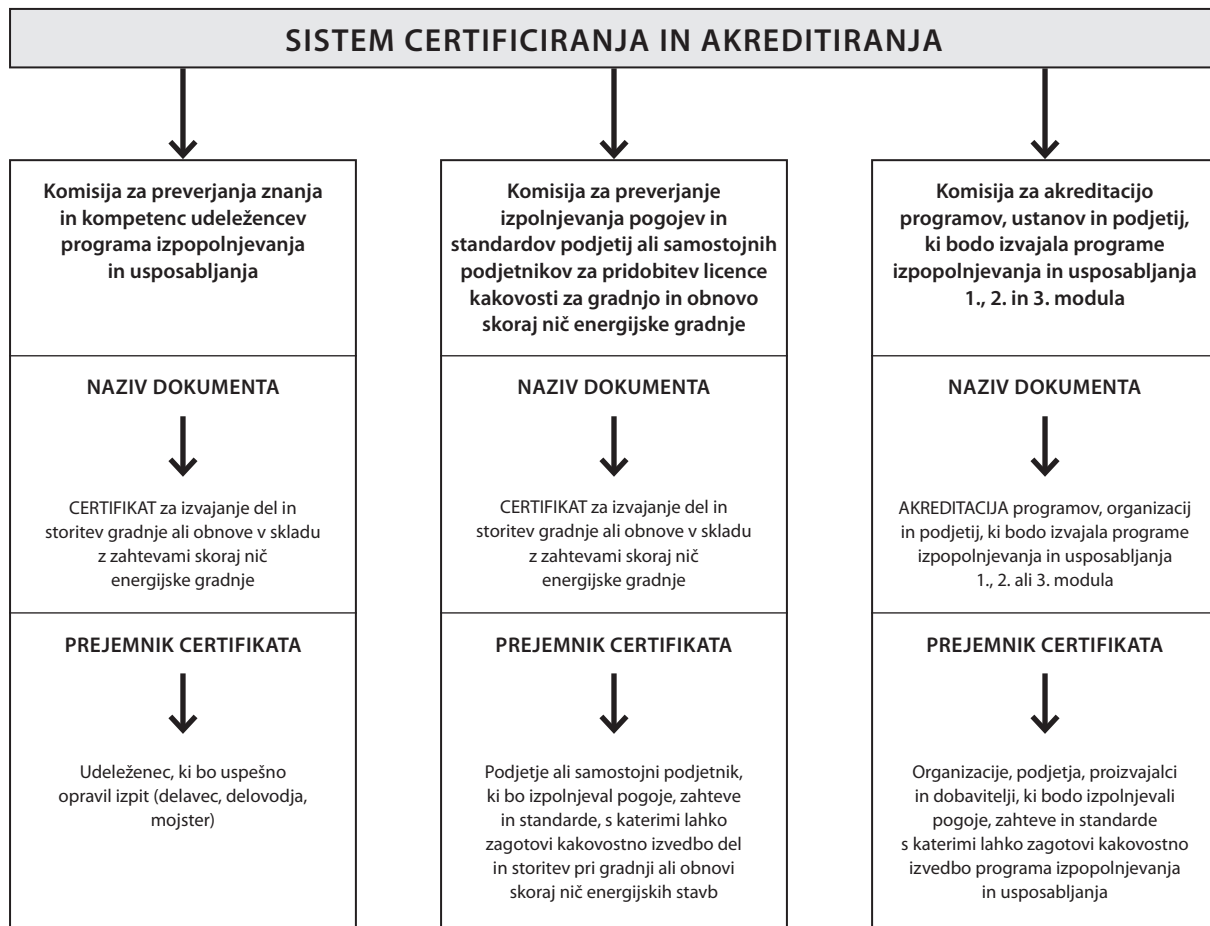

Predlagan model neformalnega izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja

Sistem certificiranja in akreditiranja v shemi neformalnega izpopolnjevanja in usposabljanja

Predlagani sistem je podkrepjen s kompatibilnim sistemom neobveznega panožnega certificiranja. Sistem certificiranja usposobljenih delavcev in akreditiranja izvajalcev usposabljanj je oblikovan na podlagi strokovnih kriterijev in standardov in razdeljen na več nivojev. Pomembno funkcijo v sistemu certificiranja in akreditiranja bodo imele panožne komisije, ki bodo preverjale znanja in kompetence, pogoje, merila, zahteve in standarde ter vodile postopek akreditacij.

Namen predlaganega sistema je povečanje transparentnosti na področju neformalnega usposabljanja, dvig kakovosti podanih vsebin in zagotavljanja znanj ter usposobljenosti delavcev. Panožni certifikat za posamezno obliko usposabljanja bo imel tako večjo veljavo, kot potrdila o udeležbi, ki jih izvajalci usposabljanj izdajajo sedaj.

Predlagan sistem certificiranja in akreditiranja

Evropska komisija oz. kdorkoli v njenem imenu ne prevzema nobene odgovornosti glede podatkov ali stališč, ki so predstavljena v tej publikaciji ali iz nje izhajajo, in ne prevzema nobenih odgovornosti za posledice, ki bi nastale zaradi informacij zapisanih v tej publikaciji.

Stališča navedena v tej publikaciji, niso nujno enaka stališčem Evropske komisije.

Več o projektu IEE BUILD UP Skills Slovenija lahko najdete na spletni strani: <http://buildupskills.si/>

Pregled dela v 30 evropskih državah vam je na voljo na povezavi: <http://www.buildupskills.eu/>

Vabimo vas, da se preko spletne strani priključite zainteresiram deležnikom.

Svoje mnenje lahko izrazite na: <http://platforma.buildupskills.si/>